



DÜŞLE & FORUM

2018

OYUN VE GERÇEK ÜZERİNE
EZİLENLER VE EZENLER ÜZERİNE
BİLİNÇ VE VİCDAN ÜZERİNE
DELİLİK VE NORMALLİK ÜZERİNE



DÜŞLE EĞİTİM KOOPERATİFİ
GENÇLİK YAYINLARI DİZİSİ

SAYI : 1

FORUM



HERKESE MERHABA

Düşle Forumu
Düşle Derneğinin
Kooperatifleşme sürecindeki
en önemli aşamalarından biri olan
Eğitimcilerin Eğitimi çalışmasının
bir ayağı olarak tasarlandı.

**Bu mecrada eğitime ve hayata dair
temel belgeleri paylaşmanın yanı sıra
Nasıl bir düşünsel gelişim istiyoruz ?
Nasıl bir eğitim istiyoruz ?
Nasıl bir gelecek istiyoruz ?
Tartışmalarımızı yürüteceğiz.**

Tartışma metinlerimizin ilkini
beğeninize sunuyoruz.

Sağlıcakla Kalın.



DÜŞLE FORUMU

UYGULAMA YÖNERGESİ

DÜŞLE FORUMU NEDİR ?

Düşle yapılanması içindeki Eğitimci adaylarının eğitimine başlangıç safhasında iletişim becerilerini geliştirebilecekleri bir tartışma platformudur.

DÜŞLE FORUMU KATILIMCILARI KİMLERDİR ?

Forum Koordinatörü

Forumun tanımını yapan, tartışmaları ekseninde tutan kişidir.

Forum Moderatörü

Forumdaki tartışmaları başlatan ve yürüten kişidir.

Forum Katılımcısı

Tartışmalara görüşleriyle katkıda bulunan kişidir.

DÜŞLE FORUMU İŞLEYİŞİ NASILDIR ?

Düşle Forum tartışma zenginliğini esas alır.

Bu nedenle tartışmalarda nihai bir sonuç beklemez.

Tartışmaların felsefi ve antropolojik bir zeminde ifade edilmesini destekler.

Tartışmaların doğrudan politikaya angaje edilmesinden kaçınır.

DÜŞLE FORUMUN İLKELERİ NELERDİR ?

Özdeğerlendirmeciyiz.

Görülen eksiklikler için önce kendi görüşlerimize sonra diğer görüşlere bakarız.

Özsaygılıyız.

Fikrîsel zenginliğin toplumsal zenginlik olduğunu fark ederiz.

Özyönetimciyiz.

Özgün bir fikri gelişmenin dönüşümün temeli olduğunu biliriz.

DÜŞLE FORUMU NE ZAMAN UYGULANIR ?

Her hafta Pazartesi, Çarşamba, Cuma günleri Saat: 21.00'da başlar.

Saat: 23.00'a kadar sürer.

DÜŞLE FORUMUN HEDEFLERİ NELERDİR ?

Düşle Forumu belirli bir yoğunluğa ulaştığında

tartışmalarını broşür dizisi olarak yayınlar.

Her sene 12 broşürün çıkarılması hedeflenmektedir.



“ OYUN VE GERÇEK ÜZERİNE ”

“ BİR OYUN İLE KUTSAL EYLEM ARASINDA HİÇBİR BİÇİMSEL FARK YOKTUR, KUTSAL EYLEM OYUNUNKİLERLE AYNI BİÇİMLER ALTINDA GERÇEKLEŞTİRİLİR. KUTSAL YER DE OYUNUN CEREYAN ETTİĞİ YERDEN FARKLI DEĞİLDİR. ARENA, OYUN MASASI, SİHİRLİ ÇEMBER, TAPINAK, SAHNE, PERDE, MAHKEME; BÜTÜN BUNLARIN HEPSİ BİÇİM VE İŞLEV AÇISINDAN OYUN ALANLARIDIR. TAHSİS EDİLİP AYRILMIŞ, ÇEVRESİNE PARMAKLIK ÇEKİLMİŞ KUTSALLAŞTIRILMIŞ VE KENDİ SINIRLARI İÇİNDE ÖZEL KURALLARA TABİ KILINMIŞ YERLERDİR. BİLDİK DÜNYANIN ORTASINDA BİR EYLEMİN GERÇEKLEŞTİRİLMESİ AMACIYLA TASARLANMIŞ GEÇİCİ DÜNYALARDIR. ”

HOMO LUDENS - JOHAN HUIZİNGA

Oyun nerede başlar ? Nerede biter ? Biz oyunun neresindeyiz ?

Oyun biçimsel anlamda kutsal bir eylem ile biçimsel benzerlik taşır. Ancak en son cümlede belirtildiği gibi oyun yaşantı içinde geçici dünya olarak tariflense dahi kutsal bir eylem de bu geçici dünya bu eyleme hizmet eden bir geçiş sürecidir bence

Uğruna inanılan ve mücadele edilen bir şey olarak çağrışım yaptırı bende. O yüzden geçici dünya olarak değerlendirdiğimiz yerler aşılması ve yeni yerlere yelken açılması gereken bir metafor gibi düşünüyorum

Aslında hepimiz şu an bir kurmacanın içindeyiz. Gerçekliğin içinde gibiyiz ya da öyle zannediyoruz. Aslında olması gerekenlere göre işlevler yürütüyoruz. Kafamızda planladığımız gerçekler bunlar değil ya da oyun oynamak istediğimiz alan oynadığımız yer bizim düşmediğimiz yer değil. Gösterilen alanda oynamak da bir süre sonra bizi depresifleştiriyor. Ama asıl oyun düşlerimizi ve ruhumuzu kattığımızda kendimizi bulduğumuz oyun bize dayatılan ya da sınırları olan değil.

Yani bizi oyunla tutsak etmiş olabilirler. Öyle mi ? Peki kaçımız oyunsuz ve yalansız bir hayatı seçeriz gerçekten ? Yoksa kendimizi oyunlara tutsak etmek isteyen biz miyiz ? Hepimiz sorumluluktan kaçıp oyunlarımıza sığınıyor olmayalım sakın.



Kendisinin yaratması kural olması
zorunluluğunu aşma çabası değil midir?

Kendi kuralını koyduğu noktada,
oyunu aşan bir yerde kendi aklını yaratmaya başlamıştır bence

Evet oyun kural olma zorunluluğunu aşma çabasıdır.
Fakat oyundaki kurallar da kurmaca oluşunun
düzenli olabilmesi içindir ve gerçeklikteki kurallar gibi
dayatma ve dışardan belirlenmiş değildir zaten

Kurmaca düzen fikrinin aşılmasına yönelik
bir çaba değil midir ?

Bilinen dünyada bize kutsal gelen her şey belirli
bir eylemi gerçekleştirmek için düzeni olan kurulmuş
alanlar oyun gibi kurmaca bir gerçeklikle
bütünleştirilmiş benzetilmiş bu biçimsel olarak,
mekansal olarak tariflenmiş şimdi ilk başta kutsallaştırılmış
şeyler oyunla benzetilince aslında kutsallığından
arındırılmak istenmiş.
Bence bu şekilde oyunun kuralları ve oyunun
kendisinin sorgulanırlığı arttırılmış.
Bu düşünce yapısıyla yeni bir dünya kurma iradesi çıkarıyorum ben

Peki bu metni oluşturanlar gerçeğin mi
oyunun mu içinde olmak istiyor ?

Oyunun kurallarını koymak istiyoruz.

Ya da oyunu aşmak istiyoruz.

Oyunun kuralını koymak mı istiyoruz.
Oyunu kabulleniyoruz o zaman

Ya kendi kurallarımızı koyduğumuzda
gerçekliğe ulaşmış olursak ?

Ya da kutsallaştırılmış olan şu an bilinen
dünyadaki bütün biçimleri yok mu sayacağız
yoksa kurallarını bizim koyduğumuz gerçek dünyada
gerçek hayatlar mı yaşayacağız ?
Siz yok mu sayalım her şeyi diyorsunuz ?



Bence bu yorumların hepsi haklı olabilir.
Ancak şunu fark etmek lazım.
Sabit bir yanıt olmamakla beraber hepimiz farklı oyunlarda farklı yoğunluklarda rol almış olabiliriz.
Yani şöyle ki her birimizin hayatında ayrı yoğunluklarda yaşadığımız, yorumladığımız bir oyun var.
Belki buradaki insanlar bu oyunun amacına ulaşmasını en azından böylesi bir ortamda sağlamıyor.
Evet oyun belli noktalarda sınırlar çiziyor ve biz de bu sınırları hayat için de var olması gereken ya da olmadığında bir akışın durabileceğine belli noktalarda inandırıyoruz.
Ancak mühim olan bu kalıpların dışında eğer tamamı iyi ve güzeli bu dünyada var edip ona fizik kazandırmaksa tırnak içinde "düşle sinerjisiyle".
Bu noktada bu oyundan zaman zaman çıkarak aslında oyunu bozacak fikri yöntemi arıyoruz diyebilir miyiz?
Biz bu oyunda kalmalıyız.
Bir yandan bu oyunu belli noktalarda bozacak yolların farkında olmalıyız.
Sınırlarımızı aşabiliriz.

Oyun gerçekliğin içinde kendi dünyamızı yaratmaktır.
Bu dünyayı yaratanlar olarak gönüllü biçimde oyundayız bence.
Kendi kuralları olması da oyunun sürmesi adına gereklidir.
Yani oyun sorunlu gerçeklikte yarattığımız kurmaca bir düzense, bu oyunun bozulmaması için kurallar mutlaklıdır.
Kurallarına bağlı oynanan oyunun sonunda amaca ulaşılabiliriz.

Oyunda kural var mıdır ?
Oyun kuralsız olduğunda oyun değil midir zaten ?

Oyunda kural olmadığında kurmaca dünyadan gerçek dünyaya geçmez miyiz?

Tam tersine gerçek dünyadan kurmaca dünyaya geçeriz bence.

Benim çağrışımım aynı zamanda metnin içinde geçen oyunda da dünyayı yorumlarken hem kuralları hem de kuralsızlıkları içermiyor mu?

Bence her oyun kendi kuralını yaratır.
Çünkü kendisi yaratmadıkça doğallıktan uzak ve gerçek dünyanın yansıması olacaktır.
Burada devreye oyun kavramını, oyun evrenini amaçsallık/ araçsallık olarak algılama ya da ayırt etme devreye giriyor olabilir mi?



Oyun oynandıkça gerçekliliği arttı ve
kültür haline doğası gereği dönüşüyor

**Yani kültür haline gelmiş bir oyun
gerçeği yaratır diyebilir miyiz ?**

Benim anladığım zorlamadan biriktiren bir şeye
direk kalıpsal yaklaşmayıp onu sürekli geliştiren
geliştirirken de doğal hukukun oluşması yani tınak
içerisinde kültürün ortaklaştırılması meselesi
bize asıl sahiciliğimizi oluşturacak.

**Dolayısıyla gerçek göreceli
hale geliyor bu formda öyle mi ?**

İktidardakilerin kendi oyununu iyi oynamış
olduğunu söyleyebilir miyiz?
En azından son 5 yılı saymazak

**Evet diyebiliriz ancak bu gerçeklerin
değişebileceğini de ifade eder
yani irade ile bu gerçekler ters yüz edilebilir.**

Burada ki kuralları belirleyecek olan şey bilimsellik olmalı

**Yani başarıya ulaşması oyunun gerçeklikle
örtüşmesini sağlıyor aynı zamanda.
Bunlar başarıya ulaşamadı yok olacaklar gibisinden
ama bu da çelişkili bir durum yaratır bence**

İnsanlar için oyunlar çok cezbedicidir.
Ve kutsal olan insan iradesinin ve bilimselliğin dışında
bir gerçek sunar ve yaratılan oyunlar/ayin, tören vs
onun parçası olurlar. İnsanların altından kalkamadığı
yetersiz kaldığı için bunları dinsel öğelerle ifade edip
oyun oynarlar. İşte bu noktada onun gücü açığa
çıkartılabilirse ve özgüveni sağlanabilirse oyun yıkılır.
Ve gerçeği kendi belirlemeye başlar.

**Gerçekçi olup imkansız istememizin
altyapısı da burada yatıyor bence**



Ben bahsi geçen oyunun kendisine karşıyım
bu da bir düzeni ifade ediyor benim için.
O yüzden oyuna daha değişik bir hal kazandırmamız lazım

Kuralın aslında yöntemselğin direkt kendisine
karşı olan bir tavır gibi hissettim ben.

Bizim bu zamana kadar hareket ettiğimiz
temeller bir oyunu andırıyordu ama
kuralları az olan köşeleri olmayan yuvarlak bir işti

Buraya kadar biriktirdiğimiz şeylerle bundan sonra
daha fazla kural koyarak ve köşeli olarak
bir kültür yaratabiliriz.

Ve esas devamlılığı olan oyunu kültür haline getirebilmektir.

Oyundan gerçeğe mi gidiyoruz yani ?

Ben oyun fikrine değil içeriğine karşıtlık besliyorum.
Ancak oyuna karşıtlık gösteren de olabilir bu fikirle
sen bu oyunun bir parçası oldun mu olmadın mı? Ya da siz?

Oyunu genelleştirip yaygınlaştırıp kuralları olan
ve devamlılığı kişilere bağlı olmayan bir sistem,
kültür yaratıyoruz.

Ben hep şuraya takıldım metinde
son iki kelime geçici dünyalar

Gerçek ihtiyaçlar bağlamında bizim koyduğumuz
kurallar olması lazım

Aslında şu şekilde düşündüm oyun dediğimiz
kuralsız bir kurgu değildi yuvarlakta değil.
Kuralı olan fakat bu kurallar oyunun içindekiler
tarafından belirlendi o yüzden yuvarlak göründü.
Gerçekte işte tam bu noktada açığa çıktı

Ben de böyle düşünüyorum.
oyunun sonunda ulaşacaklarımızı gerçeğe taşıırken
aslında oyunu da hiç bitirmeyeceğiz



“EZİLENLER VE EZENLER ÜZERİNE ”

Ezilenlerin savaşının amacı ezilenlerin kurtuluşu olduğu kadar ezenlerinde kurtuluşu olabilir mi?

Ezenin kurtuluşuna tamamen hümanist bir bakış açısıyla bakmak değil de ezilenin varlığı aynı zamanda ezeni doğurduğundan ve bu ezen ezilen ilişkisindeki insanlıktan uzak olması açısından bakarsak olabilir. Bir bakımdan özgürleştirici de olabilir ama kurucu olmak kadar yıkıcı da olmak gereklidir yani insanlaşmayan taraflar kurtuluş yolunda yokta edilmelidir bence.

Ezilenin varlığı mı ezeni doğurur yoksa tam tersi mi olur sizce ?

Bence ezilenler ezen kavramını yok etmeden yani bu ilişkiyi ortadan kaldırmadan özgürleşemez. Bu ilişki ortadan kalktığında ‘ezen’ süreç içinde dolaylı yoldan kurtuluşa ulaşabilse de bu ezilenlerin öncelikli üzerinde duracağı nokta olmamalıdır.

Meseleye sınıfsal bir perspektiften bakınca sınıfın yok edilmesine çıkan bir yol oluyor.

Ezen kavramını yok etmek ayrı ezeni de özgürleştirmek ayrı.

Ezende özgürleşir gibi. Ezilenler ezeni yok etmeden özgürleşemiyorsa özgürleştiremez o halde.

Kapitalist sistem ezene bu rolü dayatmıştır. Çünkü aslolan sistem çelişkisidir.

Sisteme karşı ezilenlerin mücadelesi tüm insanlık içindir. Çünkü ezeni ezen yapan bu sömürü çarkı üzerinden kendini var etmesidir. Yani sisteme karşı verilen mücadele hayatta da sistemin temsilcisi ezene karşı olan mücadeleyle başlayıp, büyüdükçe ve başarıya ulaştıkça aslında bu çelişkilerin ortadan kalkmasıyla herkesi özgürleştirir.

Ezilen insanlar bunun farkına varırsa ve baş kaldırabilirlerse eğer ezenleri de kurtarabilir. Ancak çevreyi gözlemlediğimde görüyorum ki ezen insanlar hayatının büyük bir bölümünü ezilen olarak geçirdikleri için ezen olmayı seçiyor. Ezilen insanları kurtarabilirsek ya da ezilen insanlar kendilerini kurtarabilirlerse bu ezenleri de kurtarabilir.



“ BİLİNÇ VE VİCDAN ÜZERİNE ”

“ BİLİNÇ OLMUŞ BİTMİŞİ VE OLUP BİTENİ KAVRAMAK
BÖYLECE OLMASI İMKAN DAHİLİNDE OLANI BİLMEK, ANLAMAK, TANIMAKTIR.

VİCDAN BELKİ DE İYİ İLE KÖTÜ OLANI AYIRT EDEBİLMEKTİR.
DÜNYADAKİ KÖTÜLÜKLERİ BİLMEKLE YETİNMEMEK,
KÖTÜ BİR DÜNYAYI İYİ BİR DÜNYA İLE DEĞİŞTİRMEYİ
İHTİYAÇ OLARAK HİSSETMEKTİR”

Bilinç vicdan için gerekli midir?
Vicdansız bir bilinç mi ?
Bilinçsiz bir vicdan mı daha kıymetlidir ?

Yani bir çoban son derece vicdanlı olabilirken,
atom bombasını yapan profesörler bilinçli
bir yok oluşu yarattıkları için son derece
vicdansız olabilirler.

Vicdan sadece iyi ile kötüyü ayırt edebilmek midir?
İyiye sevmek kötüye üzmek midir?
Yoksa kötüyü yok etmek için çabalamak mıdır?

Bilinçli vicdan seçeneği yanlış mı olur ?

İyi ile kötüyü ayırt edip harekete geçildiğinde
vicdanlı mı olunuyor ? Harekete geçmede bilinç
nerde duruyor ? Yahut bilinç iyi ile kötüyü ayırt
etmez mi ? Vicdandan ayrıldığı nokta nedir ?

Vicdan sanki daha doğal ve daha derin gibi.
Bilinç vicdanla kıyaslandığında sınırları
dökülüyor ve sanki daha önemsizleşiyor.
Bence bilinç vicdan karşısında eziliyor.

Bilinç bunun yöntemliliğini belirler akıl ve düşünce
olmadan yapılan hareket güdüsel kalır bence. Bundan
yola çıkarak bilinç olmadan vicdan erir bence.



Vicdan bizim bu noktada pusulamız olabilir, vicdan pusulamız olduğu yerde de bilinç bizim gideceğimiz yolu ve yöntemi belirlememizdir. Ayrı noktalarda bütünlüklü duruyor bence. Yani bu durumda vicdanda erimez diye düşünüyorum.

Örneğin 30 yıl önce yaşayan insanlara göre çok daha bilinçli olduğumuz kolaylıkla söylenebilecekken daha vicdanlı olduğumuz söylenemez. Ayrıca bilinç vicdanı geliştirebileceği gibi tersinden bakıldığında köreltebilir de.

Bence bilinç vicdan için gereklidir ama her zaman öyle değildir ve aksi hali de mümkündür. Bence bunları karşılaştırmak yerine, başka bir kavramın var olabileceğini de hesaba katmalıyız "bilinçli vicdan". Örneğin çoğu insan yapmaması gerektiğini bildiği halde bazı eylemlerde bulunabilir bu bilinçsiz vicdandır ve bunun tam tersi de vicdansız bilinç olabilir. Daha da somutlaştırmak gerekirse insanları kendi çıkarı uğruna savaşa yollayan yöneticiler vicdansız bilinç, vatanını korumak için savaşa gittiğini düşünen insanlarsa bilinçsiz vicdan sahibidirler. Bunun dışında sosyalistler de "bilinçli vicdan" sahibidirler diye düşünüyorum ben. Bu "vicdanlı bilinç" de olabilir.

Metindeki vicdan tanımlamasını kabul üzerinden Vicdan bilinci kapsıyor. Yani sadece duyular ve hislere dayanmıyor. Bilincin yoğrulmuş ve süzölmüş halini ifade ediyor. O yüzden bilinç vicdan karşısında eziliyor.

Asıl mesele şu bence de bilinçli ya da ansızın bilinçsiz yapılan bir eylem sonrası vicdanına hesap verebilecek kadar doğru ve gerçek olanı yapabilmektir nemli olan. Takdir edecek tek birisi bile olmasa.



“ DELİLİK VE NORMALLİK ÜZERİNE ”

İNSANIN KENDİ SEMBOLİK DÜNYASINDA YAPTIĞI HER ŞEY GROTESK KADERİNİ İNKAR ETME VE ONUN ÜSTESİNDEN GELME GİRİŞİMİDİR. İNSAN TOPLUMSAL OYUNLARLA, PSİKOLOJİK HİLELERLE VE KİŞİSEL UĞRALARLA, KENDİSİNİ TAM ANLAMIYLA KÖR BİR UNUTKANLIĞIN İÇİNE SÜRÜKLER.

BU OYUNLAR, HİLELER VE UĞRAŞLAR KENDİ DURUMUNUN GERÇEKLİĞİNDEN O DENLİ UZAKTIR Kİ DELİLİĞİN FARKLI BİÇİMLERİNDEN BAŞKA BİR ŞEY DEĞİLDİRLER;

ONAYLANAN DELİLİK, PAYLAŞILAN DELİLİK, KILIK DEĞİŞTİREN YA DA YÜCELTİLEN DELİLİK; AMA HEPSİ DE DELİLİKTİR.

Merak ettiğim şey bu metin de bahsedilen delilik nedir? Bu deliliği yaratan unsurlar nelerdir?

Herkes kendi dünyasının delisidir. Ben böyle düşünüyorum. Yeterince tımarhane olmadığından rahatça dışarıda dolaşabilen milyonlarca deliyiz bizde.

Kişinin kendi gerçekliğinden kaçışı gibi geldi bana.

Ve milyonlarca deli tarafından sırf onlar gibi olmadıkları için ya da oyunu onlar gibi oynamadıkları için sinir ve ruh hastalıklarına tıklılan başka bir deliler topluluğu da var tabii.

Bu deliliği yaratan da kişinin aslında yaşamak istediği hayat, düşünmek istediği düşünce.

Yani deliliği yaratan birey midir ?

Hayalleri diyebiliriz. Olmak istedikleri.

Toplum burada bir etken olabilir mi peki ?



Dış etkenlerin de o veya bu şekilde senden sınırları belli yaşamını istedikleri bir alan var, onların sınırları dahilinde sürdürmeni emrettiği bir hayat var.

Dünyayı yabancılaştıran ve onu eğlenceli hayali bir alana götüren, içinde esrarengiz, tekin olmayan güçlerin egemenliğinin yansıdığı, aslında bir araya gelmez gibi görünen şeylerin, mesela trajikle komiğin, adilikle yüceliğin bir oyun havasında birleştirilmesi. Groteskin bu kelime anlamından yola çıkarak bundan bir kaçış olduğu söyleniyor metinde.

Kişi kendi hayal gücünde gerçekten o kadar uzaktır ki, gerçekten bakınca delidir dolayısıyla delide kendisidir . Başında da dediği gibi kendini sembolik dünyasında o kadar abartılı görüyor ki bu sayede kaderinin bile üstesinden gelmeye çalışıyor.

Kaçmış olduğu üstesinden gelmeye çalıştığı şey gerçekler ve bu gerçekler kaçış biçimleriyle ortaya çıkan bir kopukluk var.

Özgürlük yanılsaması mı bu ?

Bence metinde önemli bir nokta var. Yüceltilen delilik onaylanan delilik vs.. Ben burada yani metinde bahsedilen şeyde 'delilik' derken temeline toplumu koyan ve burayı eleştiren bir şey görüyorum. Örneğin toplum bir politikacıyı kendisi olmaktan çıkartmış ve metinde bahsedilen yüceltilen delilik noktasına getirmiştir gibisinden. Gerçekten insanı kendine uzaklaştıran şey temelde toplum mudur?

Ya da topluluk mudur ?

Bence politikacının hayatı gerçekten uzaklaşmış ve bu toplumu cezbetmiş, sonuç olarak toplum da böyle bir hayata (deliliğe) özenmiş ve toplum nezdinde örnek bir hayat haline gelmesi ihtimali 'yüceltilmiş delilik' olabilir.



İnsanın kendinden uzaklaşmasını tercih ettiği her dakika acıklı, komik ve tuhaf olanı yaşaması demek oluyor. İnsan toplumda var olurken kendisine söylediği yalanlarla gerçekten uzaklaşır. Budur durumu komik acıklı tuhaf kılan. Durum tam olarak budur. Kişinin kendine söylediği yalanları unutup bu şekilde yaşaması. Kendisini aldatması. Bu durumu da delilik ile açıklamış. Belki de kendinden uzaklaşmama durumu da bir delilik doğurur? İnsanın kendine uzaklaşması toplumun yarattığı değil ekonomik ve sosyal ilişkilerin yarattığı bir durumdur bence mesele. Postmodernizm buna bir örnek olabilir.

Bu seferde kişi anlamlandırdığı semboller üzerinden bir deliliğe teşvik edebilir mi? Bu da aslen aynı olan 'gerçekten kaçış' olduğu için kılık değiştiren delilik olabilir mi?

Olabilir bence. Peki buna karşı toplumdan uzaklaşan içe dönük bir hayat mı benimsenmeli ? Hayırsa ne yapılabilir ?

Bu konuştuklarımıza göre hepimiz hayatımızı bir noktada anlamlandırmaya ve istediklerimizi gerçekleştirmeye çalışıyoruz. Hayatımızı da bu şekilde dizayn ediyoruz. Ama gerçeklikten uzak değiliz. Mesela düşünle forumu bu metinden yola çıkarak nereye oturuyor?

Cevabı çok hafif kalır. Çünkü sistem içerisinde o kadar herkes kendi rolüne giriyor ki kişinin tek başına kendisi olması gibi bir durum söz konusu değil mutlaka birbirini tanıyan eleştiren bir topluluğa ihtiyaç duyar. Bununla yetinmez geliştirmeye de çalışır. Burada delilik nerede dersek toplumun içerisinde rolünü kusursuz oynayanlar bu topluluğa deli gözüyle bakar. Çünkü hesap verilebilir eleştirel bir yer olduğu için delilik sayılır. Dışarıda "normal" yaşantıda bu tarz bir durum yoktur. Bana göre delilik de budur.



Yani buraya (düşle) toplumda delilik gözüyle bakılıyor. Ama aslında toplumun böyle düşünmesi delilik. Öyle mi ?

Topluma gösterdiğimiz gerçekler onlar ile etkileşime girdiği zaman böyle bakmıyorlar. Fakat kendilerine değen noktayı değil de rahat olanda kalmayı tercih ederlerse buraya ya da bununla uğraşanlara deli diyebilirler. Oysa bunu zaten değiştirebilecek ve onları gerçeğe döndürecek güç bizim yaptığımız işler. Bunun farkında olamayıp gerçekten kopuk yalanların arasında yaşamak bence delilik .

Ben ise şöyle düşünüyorum burada deliliği yaratan şey toplumun birey üzerindeki etkisidir. Ancak bunun çaresi toplumdan kopmak değil bireyi delileştiren bir toplum yapısını değiştirmektir. Yani hem toplumu hem bireyi kendine has ve bütünlüklü yapabilmektir.

Bu delilikleri tetikleyen ve aslında bizim gibi ülkelerde bu kendinden kaçışın, yanılsamanın gerçekleşmesini sağlayan, sürdüren önemli bir faktör de aktör de din.

